

Aruanne jälitusstatistikast 2016. aastal

Justiitsministeerium

Sisukord

1. Jälitustoimikute avamine
2. Jälituslubade andmine
3. Jälitustoimingust teavitamine

Jälitusasutused:

- Politsei- ja Piirivalveamet
- Kaitsepolitsei
- Maksu- ja Tolliamet
- Sõjaväepolitsei
- Justiitsministeeriumi vanglate osakond ja vangla

Kriminaalpoliitika analüüs

Nr 1/2017

www.kriminaalpoliitika.ee

www.just.ee

Eesmärk

Avalikustada jälituslube, -toiminguid ning -toimikuid puudutav statistika vastavalt kriminaalmenetluse seadustiku (edaspidi KrMS) § 126¹⁵ lõikele 3.

Kokkuvõte

1. 2016. aastal avasid jälitusasutused 308 uut jälitustoimikut.
2. 2016. aastal taotleti jälituslube 406 kriminaalasjas.
3. Kokku väljastasid prokuratuur ja kohus 2016. aastal 2690 jälitusluba.
4. Telefoni pealtkuulamiseks andis kohus 2016. aastal 767 luba.
5. Täielikult rahuldamata jättis kohus neli prokuratuuri jälitusloa taotlust, mis moodustab 0,5% määruste koguarvust.
6. Jälitustegevuse infosüsteemi kantud jälitustoimingutest teavitasid jälitusasutused 2016. aastal 905 isikut. Isiku teavitamise tähtaja pikendamiseks taotles prokuratuur kohtult luba 46 korral, kohus rahuldab kõik taotlused.

JUSTIITSMINISTEERIUM

1. Avatud jälitustoimikud¹

Jälitustoiminguid võivad teha Politsei- ja Piirivalveamet, Kaitsepolitsei, Maksu- ja Tolliamet, Sõjaväepolitsei ning Justiitsministeeriumi vanglate osakond ja vangla.

Jälitustoimikus säilitatakse jälitustoiminguga kogutud andmed, jälitustoimingu käigus tehtud teabetalletused, muul viisil saadud andmed ning jälitustoiminguga kogutud teabe terviklikkuse tajumiseks vajalikud andmed variisiku ning teeseldud isiku, struktuuriüksuse, organi ja välisriigi äriühingu filiaali kohta. Jälitustoimiku pidamise ja säilitamise kord² on kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrusena.

2016. aastal avasid jälitusasutused 308 uut jälitustoimikut, millest valdav enamik (275; 89%) olid avatud seoses vajadusega koguda kriminaalmenetluses teavet kuriteo avastamiseks. Ettevalmistatava kuriteo avastamise või tõkestamise eesmärgil avasid jälitusasutused ühe toimiku ning isiku tagaotsimiseks 20 toimikut. Konfiskeerimismenetluse jaoks teabe hankimiseks jälitustoimikuid ei avatud.

Tabel 1. Aasta jooksul jälitusasutuste poolt avatud toimikud 2013–2016

	2013	2014	2015	2016³
Ettevalmistatava kuriteo toimikud (KrMS § 126 ² lg 1 p 1)	8	3	9	1
Isiku tagaotsimise toimikud (KrMS § 126 ² lg 1 p 2)	31	14	15	20
Konfiskeerimistoimikud (KrMS § 126 ² lg 1 p 3)	0	0	0	0
Kuriteotoimikud (KrMS § 126 ² lg 1 p 4)	414	394	341	275
Välisriigi taotlus				12
Kokku	453	411	365	308

¹ Käesolev peatükk põhineb jälitusasutuste poolt kogutud andmetel.

² <https://www.riigiteataja.ee/akt/108012013009>

³ Andmed 2016. aasta kohta pärinevad uuest jälitustoimingute infosüsteemist (<https://www.riigiteataja.ee/akt/120022015019>) ning pole täpselt võrreldavad varasemate aastatega.

2. Jälitustoiminguteks antud load⁴

2016. aastal taotleti jälituslube 406 kriminaalasjas, mis on 11% vähem kui 2015. aastal (454). Kriminaalajade arv jäi varasemaga samale tasemele Põhja piirkonnas, mujal see vähenes. Jälituslube andsid kokku 100 prokuröri (2015. aastal 104 prokuröri).

Kokku väljastasid prokuratuur ja kohus 2016. aastal 2690 jälitusluba. Jälituslubade arvu juures tuleb silmas pidada, et see ei näita isikute arvu, kelle suhtes on jälitustoiminguid tehtud. Ühe isiku suhtes võib olla välja antud eriliigilisi jälitustoimingute lube; samuti saab ühe isiku suhtes tehtava jälitustoimingu luba pikendada. Samas võib ühe jälitustoimingu loaga lubada toiminguid mitme isiku suhtes.

Prokuratuur andis 2016. aastal loa 1442 jälitustoimingu jaoks. Valdava enamiku prokuratuuri lubadest moodustas varjatud jälgimine, võrdlusmaterjali varjatud kogumine ja esmauringute tegemine, asja varjatud läbivaatus ja asendamine – niisugusteks toiminguteks anti 1433 luba. Politseiagendi kasutamiseks andis prokuratuur samas üheksa luba.

Kohus rahuldab 2016. aastal täiesti või osaliselt 1248 prokuratuuri jälitusloa taotlust. Kohtud andsid peamiselt pealtkuulamise lubasid (61% telefoni pealtkuulamine, 33% muu pealtkuulamine). Kuriteo matkimise load moodustasid 5%, posti läbivaatuse ja asendamise lubade osakaal oli alla ühe protsendi.

Telefoni pealtkuulamiseks andis kohus 2016. aastal 767 luba. Muuks pealtkuulamiseks või -vaatamiseks anti 415 luba. Kuriteo matkimiseks andis kohus 61 luba ning posti läbivaatuseks või asendamiseks viis luba.

Täielikult rahuldamata jättis kohus neli prokuratuuri jälitusloa taotlust, mis moodustab 0,5% määruste koguarvust. Kohus jättis täielikult rahuldamata kolm telefoni pealtkuulamise ja ühe muu pealtkuulamise taotluse. Osaliselt rahuldab kohus samuti 23 telefoni ning 13 muu pealtkuulamise taotlust ning 4 matkimise taotlust.⁵ Posti läbivaatuse ja asendamise osas rahuldab kohus sarnaselt 2015. aastale kõik taotlused.

Tabel 2. Toiminguteks väljastatud jälitusload 2013–2016⁶

Jälitustoimingu liik (KrMS)	2013	2014	2015	2016 ⁷
Posti läbivaatus ja asendamine (§ 126 ⁶ lg 1)	8	10	19	5
Telefoni pealtkuulamine (§ 126 ⁷)	1047	928	799	767
Muu pealtkuulamine või vaatamine (§ 126 ⁷)	286	249	310	415
Kuriteo matkimine (§ 126 ⁸)	102	132	112	61
Kohtu load kokku	1443	1319	1240	1248
Politseiagendi kasutamine (§ 126 ⁹)	22	23	17	9
Varjatud jälgimine, võrdlusmaterjali varjatud kogumine ja esmauringute tegemine, asja varjatud läbivaatus ja asendamine (§ 126 ⁵)	1363	1384	1311	1433
Prokuröri load kokku	1385	1407	1328	1442
Kõik kokku	2828	2726	2568	2690

Allikas: Riigiprokuratuur

⁴ Käesolevas peatükis põhineb Riigiprokuratuuri poolt kogutud andmetel.

⁵ Üldstatistikas on osaliselt rahuldatud taotlused rahuldatud taotlustega kokku arvatud.

⁶ Ühe loaga võib lubada mitme eriliigilise toimingu läbiviimist. Seega reaalne lubade arv on väiksem kui antud tabelis toodud summa.

⁷ Andmed 2016. aasta kohta pärinevad uuest jälitustoimingute infosüsteemist ning pole täpselt võrreldavad varasemate aastatega.

Lubasid, mis võimaldavad varjatult siseneda eluruumi või muusse hoonesse või sõiduvahendisse või arvutisse või arvutisüsteemi või arvutivõrku jälitustoimingu tegemiseks või selleks vajalike tehniliste abivahendite paigaldamiseks ja eemaldamiseks taotles prokuratuur kohtult 2016. aastal 143 korral. Kohus rahuldab neist täielikult 136 ja osaliselt 7 taotlust.

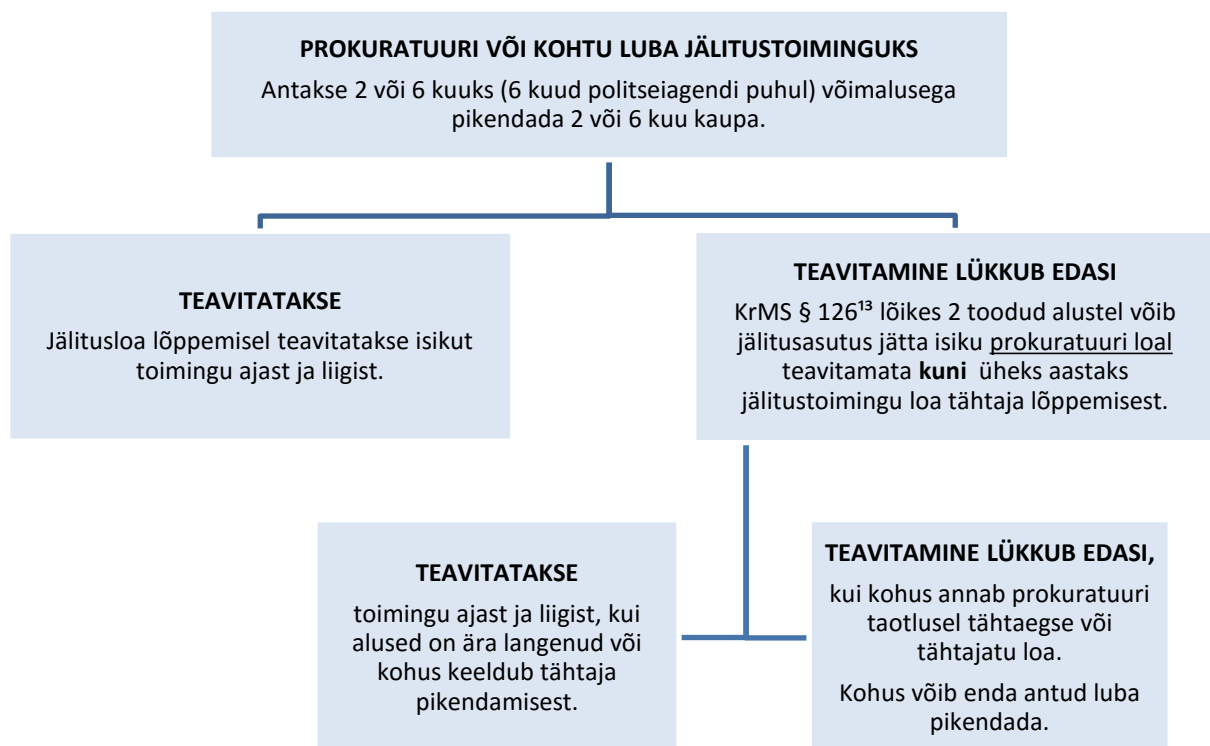
3. Jälitustoimingutest teavitamine⁸

Pärast jälitusloa tähtaja lõppemist tuleb jälitusasutusel viivitamata teavitada isikut, kelle suhtes jälitustoiming tehti, ning isikut, kelle perekonna- või eraelu puutumatus jälitustoiminguga oluliselt riivati ja kes on menetluse käigus tuvastatud.

2016. aastal teavitasid jälitusasutused jälitustoimingutest 905 isikut.

KrMS § 126¹³ lõike 4 alusel taotles prokuratuur kohtult 46 korral luba kokku 395 isiku teavitamise tähtaja pikendamiseks. Kohus rahuldab kõik taotlused; kahel varasemal aastal oli kohus jätnud rahuldamata kummalgi aastal ühe taotluse.

Skeem 1. Jälitustoimingust teavitamise edasilükkamise üldistatud võimalused

⁸ Käesolev peatükk põhineb jälitusasutuste poolt kogutud andmetel.